

V I Lenin

**Tal vid jordavdelningarnas, fattigbondekommittéernas och kommunernas 1:a allryska kongress
den 11 december 1918**

(Stormande applåder som övergår till ovation. Alla reser sig.) Kamrater! Redan själva sammansättningen på denna kongress är enligt min uppfattning ett tecken på den djupa förändring som ägt rum och det stora framsteg som vi, sovjetrepubliken, har gjort i det socialistiska uppbyggnadsarbetet, särskilt beträffande lantbruks- och åkerbruksförhållandena, vilka är av yttersta vikt för vårt land. Denna kongress består av representanter för jordavdelningarna, fattigbondekommittéerna och jordbrukskommunerna och denna sammansättning visar, att vår revolution på kort tid, på ett år, har lyckats komma ett gott stycke på väg vid omgestaltningen av de förhållanden, som är svårast att omgestalta, som i alla tidigare revolutioner mest hämmat socialismens sak och som grundligast måste omdanas för att socialismens seger skall kunna tryggas.

Det första stadiet, den första fasen i vår revolutions utveckling efter Oktoberrevolutionen gick huvudsakligen i tecknet av alla bönders seger över den gemensamme fienden, segern över godsägarna.

Ni vet alla mycket väl, kamrater, att redan Februarirevolutionen – bourgeoisins revolution, kompromissmakarnas revolution – lovade bönderna denna seger över godsägarna och att den inte infriade sitt löfte. Först Oktoberrevolutionen, först arbetarklassens seger i städerna, först sovjetmakten gjorde det möjligt att i sak befria hela Ryssland, från den ena änden till den andra, från det gamla feodala arvets gissel, från den gamla feodala utsugningen, från godsägarnas jordinnehav och godsägarnas förtryck mot bönderna som helhet, mot alla bönder utan åtskillnad.

Alla bönder måste ofrånkomligen resa sig till denna kamp mot godsägarna, och det gjorde de också. Denna kamp enade de fattiga arbetande bönderna, som inte lever på att utsuga andras arbete. Denna kamp enade även de mest välbärgade bönderna och rentav den rikaste delen av dem, vilken inte kan klara sig utan lönarbete.

Så länge vår revolution var upptagen av denna uppgift, så länge vi måste spänna alla krafter för att den självständiga bonderörelsen med hjälp av arbetarrörelsen i städerna verkligen skulle sopa bort godsägarmakten och slutgiltigt förintä den – så länge förblev revolutionen en allmän bonderevolution och därför kunde den inte gå utöver den borgerliga ramen.

Revolutionen hade ännu inte attackerat hela det arbetande folkets starkare och modernare fiende, nämligen kapitalet. Den löpte därför risk att stanna på halva vägen liksom de flesta revolutionerna i Västeuropa, där ett tidsbegränsat förbund mellan arbetarna i städerna och alla bönder lyckades sopa bort monarkin, kvarlevorna från medeltiden, mer eller mindre grundligt sopa bort godsägarnas jordinnehav eller godsägarmakten men aldrig lyckades undergräva själva grundvalarna för kapitalets makt.

Vår revolution grep sig an med denna långt viktigare och svårare sak i somras och höstas. Den våg av kontrarevolutionära uppror, som svepte fram i somras, då alla utsugande och förtryckande element i den ryska verkligheten anslöt sig till de västeuropeiska imperialisternas och deras tjeckoslovakiska legoknektars fälttåg mot Ryssland – denna våg framkallade nya strömningar och en ny verklighet på landsbygden.

Genom alla dessa uppror enades i praktiken, i den desperata kampen mot sovjetmakten, såväl de europeiska imperialisterna och deras tjeckoslovakiska legoknektar som alla i Ryssland

vilka fortfarande stod på godsägarnas och kapitalisternas sida. Efter dessa uppror gjorde också alla landsbygdskulaker uppror.

Landsbygden var inte längre enhetlig. På samma landsbygd, vilken som en man hade bekämpat godsägarna, uppstod två läger: de arbetande fattigböndernas läger, som tillsammans med arbetarna stadigt fortsatte vägen fram mot förverkligandet av socialismen och som övergick från att bekämpa godsägarna till att bekämpa kapitalet, att bekämpa penningmakten, kulakernas utnyttjande av den stora jordomdaningen, och de mera välbärgade böndernas läger. Denna kamp avskilde slutgiltigt de besittande, utsugande klasserna från revolutionen och förde helt över vår revolution i de socialistiska banor, som arbetarklassen i städerna fast och beslutsamt ville föra in den i under Oktoberrevolutionen men dit den aldrig framgångsrikt kan föra revolutionen, om den inte finner ett medvetet, fast sammansvetsat stöd på landsbygden.

Häri ligger betydelsen av den omvälvning, som i somras och höstas försiggick i de mest avlägsna byarna i Ryssland. Den var inte uppseendeväckande, inte så tydligt synlig och inte så iögonfallande för alla som Oktoberrevolutionen ifjol, men den har en ojämförligt djupare och större betydelse.

Bildandet av fattigbondekommittéerna på landsbygden var vändpunkten. Det visade, att städernas arbetarklass, som under Oktoberrevolutionen hade förenat sig med alla bönder för att krossa huvudfienden till ett fritt, arbetande och socialistiskt Ryssland, för att krossa godsägarna, hade avancerat från denna uppgift till en betydligt svårare och historiskt större, verkligt socialistisk uppgift, nämligen att föra ut den medvetna socialistiska kampen också till landsbygden, att väcka medvetenhet också på landsbygden. Den stora omvälvningen i jordförhållandena – det i oktober proklamerade avskaffandet av den privata äganderätten till jord, proklamerandet av jordens socialisering – skulle ofrånkomligen ha stannat på papperet, ifall arbetarna i städerna inte hade väckt landsbygdsproletariatet, de fattiga på landsbygden, de arbetande bönderna till liv, den väldiga majoritet som tillsammans med medelbönderna inte utsuger andras arbete., inte är intresserad av utsugning och som därför är i stånd att gå vidare och nu gjort det, från den gemensamma kampen mot godsägarna till den allmänt proletära kampen mot kapitalet, mot herraväldet för utsugarna, som stöder sig på penningens makt, lösegendomens makt, gått vidare från att rensa Ryssland från godsägarna till att bygga upp en socialistisk ordning.

Detta var ett utomordentligt svårt steg, kamrater. Alla som tvivlade på vår revolutions socialistiska karaktär profeterade att detta skulle bli ett oundvikligt misslyckande för oss. Idag är dock det socialistiska uppbyggnadsarbetet på landsbygden helt beroende av detta steg. Bildandet av fattigbondekommittéerna, det täta nät av dessa kommittéer som bredd ut sig över hela Ryssland, den nu förestående och delvis påbörjade omvandlingen av dem till helt kompetenta deputeradebysovjeter, som på landsbygden skall genomföra grundprinciperna för det socialistiska uppbyggnadsarbetet, det arbetande folkets makt, utgör den verkliga garantin för att vi inte begränsat vårt arbete till det som de vanliga borgerligt demokratiska revolutionerna i västeuropeiska länder begränsat sig till. Efter att ha avskaffat monarkin och godsägarnas medeltida herravälde övergår vi nu till det verkliga socialistiska uppbyggnadsarbetet. Detta är det svåraste men samtidigt också viktigaste arbetet på landsbygden. Det är det tacksammaste arbetet. När det lyckats att direkt på landsbygden väcka medvetenhet hos den arbetande delen av bönderna, när denna del definitivt lösgjorts från kapitalistklassens intressen just genom vågen av kapitalistiska uppror, när de arbetande bönderna i fattigbondekommittéerna och i de under ombildning varande sovjeterna allt fastare och fastare smälter samman med arbetarna i städerna, så ser vi i detta den enda och samtidigt säkraste och otvivelaktigt fasta garantin för att det socialistiska uppbyggnadsarbetet nu blivit

starkare i Ryssland. Det har nu fått en bas också bland den väldiga massan av den jordbrukande befolkningen.

Det socialistiska uppbyggnadsarbetet är otvivelaktigt en mycket svår uppgift i ett bondeland som Ryssland. Det var utan tvivel relativt lätt att sopa bort en fiende som tsarismen, som godsägarväldet och godsägarnas jordinnehav. I landets centrala del kunde denna uppgift lösas på några dagar, den kunde i hela landet lösas på några veckor, men den uppgift vi nu tar itu med kan på grund av själva sin natur lösas enbart genom ett utomordentligt ihärdigt och långvarigt arbete. Här måste vi kämpa oss fram steg för steg, tum för tum; vi måste kämpa för varje framsteg för att vinna ett nytt, socialistiskt Ryssland, kämpa för en kollektiv brukning av jorden.

Det är självfallet, att en sådan omvälvning – övergången från små individuella bondehushåll till kollektiv brukning av jorden – fordrar lång tid, att den under inga omständigheter kan ske med en gång.

Vi vet utmärkt väl, att i länder med småbondehushållning kan en övergång till socialism inte ske utan en hel rad successiva övergångsstadier. I insikt härom ställde Oktoberrevolutionen som sin första uppgift att enbart sopa bort och förrinta godsägarväldet. Den i februari utfärdade grundlagen om jordens socialisering, vilken som ni känner till antogs genom enhälligt beslut både av kommunisterna och av de representanter för sovjetmakten, som inte delade kommunisternas ståndpunkt, är samtidigt ett uttryck för den medvetna viljan hos det övervägande flertalet av bönderna och ett bevis för att arbetarklassen, arbetarnas kommunistiska parti i insikt om sin uppgift ihärdigt och tålmodigt går framåt på vägen till det nya socialistiska uppbyggnadsarbetet genom en rad successiva övergångar, genom att väcka medvetandet hos den arbetande delen av bönderna och genom att endast avancera såvitt detta medvetande väcks, endast i den mån som bönderna självständigt organiserar sig.

Vi vet utmärkt väl, att så väldiga omvälvningar i tiotals miljoner människors liv som övergången från individuell småbondehushållning till kollektiv brukning av jorden – omvälvningar som berör de djupaste grundvalarna för människornas liv och tillvaro endast kan ske genom långvarigt arbete, att de överhuvudtaget kan ske först när människorna nödvändigtvis måste ställa om sitt liv.

Efter det desperata och långa världskriget ser vi nu klart att en socialistisk revolution börjar i hela världen. Detta har blivit en nödvändighet även för de mest efterblivna länderna – en nödvändighet som oavsett alla slags teoretiska åsikter eller socialistiska teorier eftertryckligt säger var och en, att det inte går att leva på det gamla viset.

När landet upplevt en så oerhörd förstörelse och lidit ett sådant sammanbrott, när vi ser att detta sammanbrott utsträcks till hela världen, att mänsklighetens kulturella, vetenskapliga och tekniska rön under många sekler på fyra år sopats bort av detta brottsliga, förhärjande rövarkrig och att hela Europa, och inte bara Ryssland, återfaller i barbari – så börjar de breda massorna och i synnerhet bönderna, som kanske lidit mest av detta krig, klart nog inse att det fordras utomordentliga ansträngningar, att det krävs en anspänning av alla krafter för att befria sig från detta arv efter det förbannade kriget, som endast gett oss ruin och elände. Det går inte att leva på det gamla viset, så som man levde före kriget, och den ödeläggelse av mänsklig kraft och mänskligt arbete som är förknippad med den individuella småbondehushållningen kan inte längre fortsätta. Arbetsproduktiviteten skulle fördubblas och tredubblas, det skulle ske en dubbel eller tredubbel inbesparing av arbetskraft i jordbruket och ekonomin överhuvudtaget, om man gick över från denna splittrade småhushållning till kollektiv hushållning.

Den ruin vi fått i arv av kriget tillåter oss helt enkelt inte att återupprätta denna gamla småbondehushållning. Det förhåller sig inte bara så, att bondemassorna väckts av kriget, inte bara så, att kriget visat dem vilka tekniska under det nu finns och att dessa är avpassade till att utrota människor, utan kriget har också väckt tanken, att de tekniska undren främst måste användas till att omdana jordbruket, den vanligaste produktionsformen i landet, vilken sysselsätter mest människor men samtidigt är den mest efterblivna. Det förhåller sig inte bara så, att detta medvetande väckts, utan det moderna krigets oerhörda färd har även fått folk att förstå vilka krafter den moderna tekniken skapat och hur dessa krafter förslösas i detta det förfärligaste och meningslösa av alla krig och att samma tekniska krafter är det enda sättet att rädda sig undan dessa färd. Det är vår plikt och skyldighet att använda dem så, att den mest efterblivna produktionsgrenen – den agrara, jordbruket – förs in i nya banor, så att den omdanas och jordbruket förvandlas från en produktionsgren som bedrivs vanemässigt, enligt gamla mönster, till en gren, baserad på vetenskapen och på teknikens rön. Kriget har väckt detta medvetande ojämlikt mycket mer än vad var och en kan föreställa sig. Men kriget har inte bara väckt detta medvetande, det har även gjort det omöjligt att återupprätta produktionen på det gamla viset.

De som drömmer om att förkrigssituationen kan återupprättas efter detta krig, att det går att återupprätta hushållningens system och struktur med bibehållande av de gamla metoderna – de tar miste och inser sitt misstag alltmer för varje dag som går. Kriget har medfört en så fruktansvärd förstörelse, att enskilda småhushåll i vårt land nu inte har dragare, inventarier eller redskap. Vi kan inte längre tillåta att detta förslösande av folkets arbete fortsätter. De arbetande, fattigbönderna, som offrat mest för revolutionen och förlorat mest på kriget, tog inte jorden från godsägarna för att den skulle tillfalla nya kulaker. Verkligheten själv ställer nu dessa arbetande bönder direkt inför frågan om att övergå till kollektiv bearbetning av jorden såsom det enda sättet att återupprätta den av kriget förstörda och ödelagda odlingen. Detta är det enda sättet att komma ur den okunnighet, den skrämsel och det förtryck, som kapitalismen har dömt hela landsbygdsbefolkningen till, ur den okunnighet och det förtryck, som gjort att kapitalisterna i fyra år har kunnat trycka ned mänskligheten med krig och som nu alla arbetande människor i alla länder strävar efter att med revolutionär energi och lidelse komma ifrån till varje pris.

Detta är, kamrater, de förhållanden som måste skapas i hela världen för att frågan om denna ytterligt svåra och samtidigt ytterligt viktiga socialistiska reform, denna den viktigaste och radikalaste socialistiska omdaning, skall ställas på dagordningen, och i Ryssland står den på dagordningen. Bildandet av fattigbondekommittéerna och jordavdelningarnas, fattigbondekommittéernas och jordbrukskommunernas nuvarande gemensamma kongress – allt detta i förening med den kamp som försiggått på landsbygden denna sommar och höst visar oss, att medvetandet vaknat hos de arbetande böndernas breda massor och att bönderna själva, flertalet av de arbetande bönderna, strävar efter kollektiv bearbetning av jorden. Naturligtvis måste vi, jag säger det en gång till, gripa oss an med denna ytterst stora omdaning successivt. Ingenting kan här göras i en handvändning. Men jag måste erinra er om att redan i grundlagen om jordens socialisering, vars antagande i förväg avgjordes dagen efter omvälvningen den 25 oktober, på första sammanträdet med sovjetmaktens första organ, 2:a allryska sovjetkongressen, stipulerades inte blott att privatäganderätten till jorden upphävdes för alltid och att godsägarnas egendom avskaffades. Den stipulerade bl a också, att inventarier, dragdjur och redskap, som övergår i folkets och arbetande bönders besittning även skulle bli samhälllig egendom och upphöra att vara enskilda hushålls privata egendom. Beträffande huvudfrågan om vilka mål vi nu ställer oss, vilka uppgifter rörande dispositionen av jorden vi vill genomföra och vad vi uppmanar sovjetmaktens anhängare, de arbetande bönderna, att genomföra i denna fråga svarar lagen om jordens socialisering, som antogs i februari 1918, i sin 11:e

paragraf, att denna uppgift består i att utveckla den kollektiva hushållningen inom åkerbruket på bekostnad av de individuella hushållen. Detta skall ske därför att den kollektiva hushållningen är fördelaktigast när det gäller att spara arbete och livsmedel och för att gå över till socialism.

Kamrater, när vi antog denna lag rådde ingalunda fullständig enhällighet och överensstämmelse mellan kommunisterna och de andra partierna. Vi antog tvärtom denna lag, då kommunisterna satt i sovjetregeringen tillsammans med vänstersocialistrevolutionärernas parti, som inte delade kommunisternas åsikter. Likväl nådde vi ett enstämmigt och enhälligt beslut, på vars grund vi också nu står, emedan vi är klara över att denna övergång från individuella hushåll till kollektiv bearbetning av jorden inte – jag säger det en gång till – kan ske i en handvändning, och att den kamp som kom igång i städerna ställde frågan enklare. Där stod en kapitalist mot tusentals arbetare och det kostade inte stor möda att få bort honom. Men den kamp, som kom igång på landsbygden, var avsevärt mer invecklad. Först förekom böndernas gemensamma anstormning mot godsägarna; först förintades godsägarväldet fullständigt så att det inte skulle kunna återupprättas; därefter följde kamp mellan bönderna, där nya kapitalister återuppstod i kulakerna, i utsugarna och spekulanterna, som utnyttjade sina spannmålsöverskott för att berika sig på bekostnad av den svältande, icke jordbrukande delen av Ryssland. Här förestod en ny kamp och ni vet alla att detta ledde till en hel rad uppror i somras. Vi säger inte att kulakerna måste fräntas all egendom, vilket vi gör om godsägarna och kapitalisterna. Vi säger att dessa kulakers motstånd mot nödvändiga åtgärder måste brytas, exempelvis mot spannmålsmonopolet, som de inte efterlever för att berika sig på spekulativ försäljning av spannmålsöverskott samtidigt som arbetarna och bönderna plågas av svält i trakter där jordbruk inte bedrivs. Här har vår politik alltid inneburit samma skoningslösa kamp som mot godsägare och kapitalister. Men sedan återstår alltjämt förhållandet mellan fattigbönderna och medelbönderna. Vår politik har alltid varit att bilda ett förbund med medelbönderna. De är på intet vis fiender till sovjetinstitutionerna, de är inte fiender till proletariatet och till socialismen. De kommer naturligtvis att vackla och samtycka till att gå över till socialismen först när de får se ett säkert, i praktiken övertygande exempel på att denna övergång är nödvändig. Medelbönderna låter sig naturligtvis inte övertygas av teoretiska resonemang eller agitatoriska tal, det räknar vi inte med. Men de övertygas av den arbetande bondedelens exempel och sammanhållning; de övertygas av förbundet mellan dessa arbetande bönder och proletariatet. Och här räknar vi med ett långt och gradvis övertygande, med en rad övergångsåtgärder, som genomför en överenskommelse mellan den proletära, socialistiska delen av befolkningen, en överenskommelse mellan kommunisterna, som beslutat samt bekämpar kapitalet i alla dess former, och medelbönderna.

Med hänsyn till denna situation, med hänsyn till att vi på landsbygden har att göra med en ojämförligt svårare uppgift, ställer vi frågan så som den ställts i lagen om jordens socialisering. Ni vet att lagen proklamerar avskaffande av den privata äganderätten till jord, att den proklamerar utjämnande jordfördelning och ni vet att genomförandet av denna lag också påbörjats på detta sätt och att vi genomfört den i de flesta bondeområdena. Samtidigt återfinns enligt allmänt enhälligt samtycke från såväl kommunisterna som alla, vilka den gången inte delade kommunisternas åsikter, i lagen en bestämmelse, som jag just föredragit för er och som säger, att det är vår gemensamma uppgift, vårt gemensamma mål att gå över till socialistisk hushållning, till kollektivt jordinnehav, till samhällelig bearbetning av jorden. Ju längre uppbyggnadsperioden fortskrider, desto klarare blir det för både de bönder, som redan slagit sig ned på jordarealerna, och för de krigsfångar, som nu pinade och plågades i hundratusentals och miljoner återvänder från krigsfångenskapen, desto klarare blir det för dem vilket jättearbete vi måste uträtta för att återuppbygga folkhushållningen, för att för alltid föra ut bönderna ur den gamla hjälplösheten, rädslan och okunnigheten. Det blir allt klarare att den

verkligt tillförlitliga utväg, som för bondemassorna närmare ett kulturellt liv och verkligen likställer dem med andra medborgare, endast består i kollektiv bearbetning av jorden och till denna kollektiva bearbetning av jorden strävar nu sovjetmakten systematiskt genom gradvisa åtgärder. För denna kollektiva bearbetning av jord bildas kommuner och statsjordbruk. Betydelsen av detta slags hushåll har angetts i lagen om jordens socialisering. I den del av lagen där frågan ställs om vilka som har rätt att nyttja jord kan ni läsa, att bland de personer och institutioner som har rätt att nyttja jord intar staten första platsen, samhällsorganisationerna den andra, jordbrukskommunerna den tredje och jordbrukskooperativen den fjärde. Återigen gör jag er uppmärksamma på att dessa huvudbestämmelser i lagen om jordens socialisering fastställdes då kommunistiska partiet inte bara genomförde sin egen vilja, då det medvetet gjorde eftergifter för dem, som på ett eller annat sätt uttryckte medelböndernas idéer och vilja. Vi har gjort och gör sådana eftergifter också idag. Vi har träffat och träffar också idag sådana överenskommelser, därför att en övergång till denna kollektiva form av jordinnehav, till samhällelig bearbetning av jorden, till statsjordbruk, till kommuner inte kan ske i en handvändning. Här fordras en enträgen och ihärdig påverkan från sovjetmakten, som anslagit en miljard rubel till förbättring av jordbruket under förutsättning att dessa medel används för övergång till kollektiv bearbetning av jorden. Denna lag visar, att vi vill påverka medelböndernas massa främst genom exempelns makt, genom bemödanden att förbättra hushållningen och endast räknar med en gradvis verkan av detta slags åtgärder för den djupgående och ytterst viktiga omvälvningen i det agrara Rysslands hushållning.

Fattigbondekommittéernas, jordbrukskommunernas och jord avdelningarnas förbund – ett förbund som vi har på denna kongress – visar oss och ger oss fullständig tillförsikt om att uppgiften genom denna övergång till kollektiv bearbetning av jorden nu ställts på ett riktigt sätt, i en verklig socialistisk omfattning. Detta ständiga och systematiska arbete bör åstadkomma ökad arbetsproduktivitet. För den skull måste vi använda de bästa åkerbruksmetoderna och dra med jordbruksspecialisterna i Ryssland så att vi kan använda alla de bästa hushållen, som hittills endast har tjänat som en källa till berikning för enskilda personer, som en källa till kapitalismens pånyttfödelse, som en källa till ett nytt fullständigt beroendeförhållande, till en ny förslavning av lönarbetarna och som nu, under lagen om socialisering och under det fullständiga avskaffandet av privatäganderätten till jord, måste tjäna som en källa till jordbrukskunskaper och kultur och ökad arbetsproduktivitet för det arbetande folkets alla miljoner. Detta förbund mellan arbetarna i städerna och de arbetande bönderna, detta bildande av fattigbondekommittéer och nyvalen av dem som sovjetinstitutioner är en garanti för att det agrara Ryssland nu slagit in på en väg som den ena västeuropeiska staten efter den andra slår in på senare än vi, men i stället säkrare än vi. För dem var det avsevärt svårare att inleda omvälvningen, därför att deras fiende inte var ett murket självhärskardöme utan en högt kultiverad och sammansvetsad kapitalistklass. Men ni vet, att denna omvälvning inletts och ni vet att revolutionen inte inskränkt sig till Ryssland, att proletariatet i de västeuropeiska, mer avancerade länder är vårt främsta hopp och största stöd, att detta huvudstöd för världrevolutionen kommit i rörelse. Och vi är fast övertygade om, och den tyska revolutionens förlopp är ett bevis för detta i praktiken, att övergången där till socialistisk hushållning, användningen av högre jordbruksteknik och en snabbare sammanslutning av landsbygdens arbetande folk där kommer att gå fortare och kommer att ske lättare än hos oss.

I förbund med arbetarna i städerna, i förbund med det socialistiska proletariatet i hela världen kan de ryska arbetande bönderna nu vara övertygade om, att de kommer att övervinna alla prövningar, alla anstormningar från imperialisterna och genomföra det verk, varförutan de arbetande inte kan göra sig fria: den kollektiva jordbearbetningen, de små individuella hushållens stegvisa men oavslutliga övergång till kollektiv bearbetning av jorden. (*Stormande och långvariga applåder*)

Pravda nr 272, den 14 december 1918

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 37, s 352-364